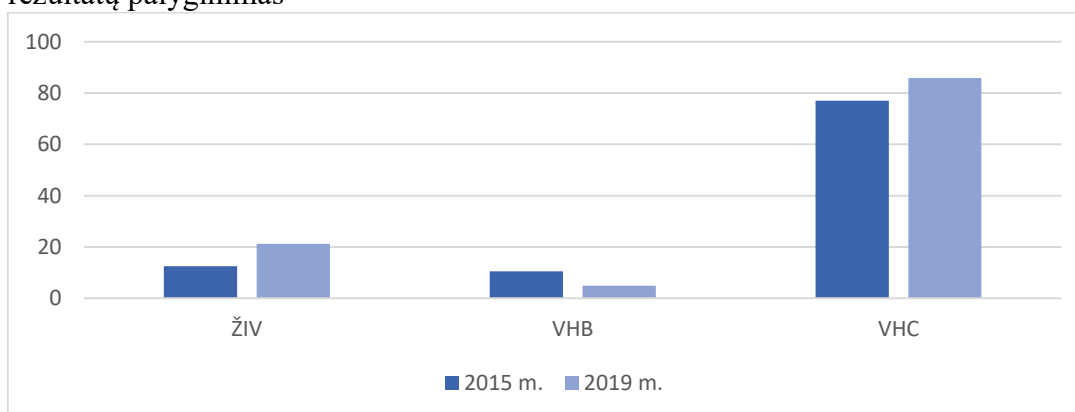

Užkrečiamosios ligos, susijusios su narkotikų vartojimu

2018–2019 m. buvo atliekamas infekcinių ligų paplitimo tyrimas „Su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu susijusių infekcijų paplitimas tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų“. Tyrimas buvo atliekamas 5 žemo slenksčio kabinetuose (ŽSK) Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Alytuje ir Visagine. Tyrimo imtį sudarė 371 tiriamasis. Rezultatai parodė, kad iš trijų infekcijų žymenų aukščiausi žymenys nustatyti dėl virusinio hepatito C – 86 proc., dėl ŽIV – 21,2 proc., dėl virusinio hepatito B – 4,9 proc. tiriamųjų. Palyginti su ankstesnio tyrimo rezultatais, atlikto 2015 m., matyti, kad sergančiųjų ŽIV tiriamojoje grupėje buvo nustatyta du kartus daugiau, užsikrėtusiųjų VHC skaičius augo 12 proc., VHB – sumažėjo daugiau nei du kartus (žr. 1 pav.).

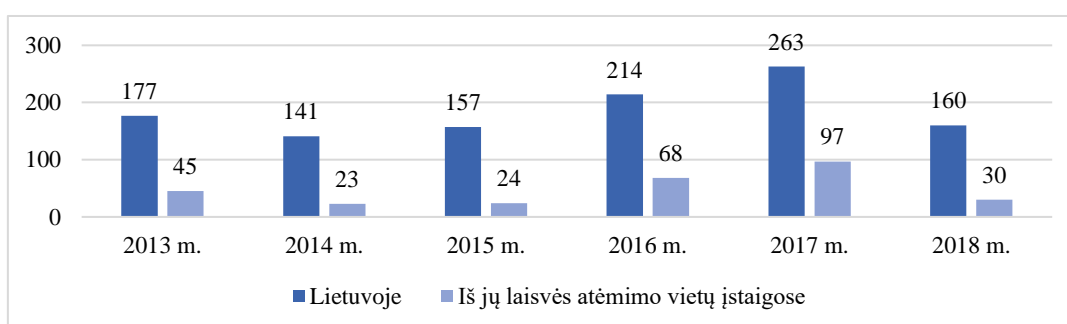
1 pav. Užkrečiamųjų ligų paplitimo tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų 2015 ir 2019 m. tyrimo rezultatų palyginimas

ŽIV paplitimas. ULAC duomenimis, iš viso per visą žmogaus imunodeficito viruso infekcijos registravimo Lietuvoje laikotarpį (1988–2019 m.) užregistruoti 3 172 ŽIV infekcijos atvejai, iš kurių net 58,5 proc. (1 855 asmenys) šia infekcija užsikrėtė vartodami švirkščiamuosius narkotikus. Net 9 iš 10 ŽIV užsikrėtusiųjų vartodami švirkščiamuosius narkotikus buvo vyrai.

2014–2017 m. Lietuvoje didėjant naujų ŽIV atvejų skaičiui, kurį iš dalies lėmė naujų ŽIV atvejų skaičiaus augimas laisvės atėmimo vietų įstaigose – nuo 24 naujai nustatytų atvejų 2015 m. iki 97 atvejų 2017 m., 2018 m. šis rodiklis mažėjo iki 30 (žr. 2 pav.).

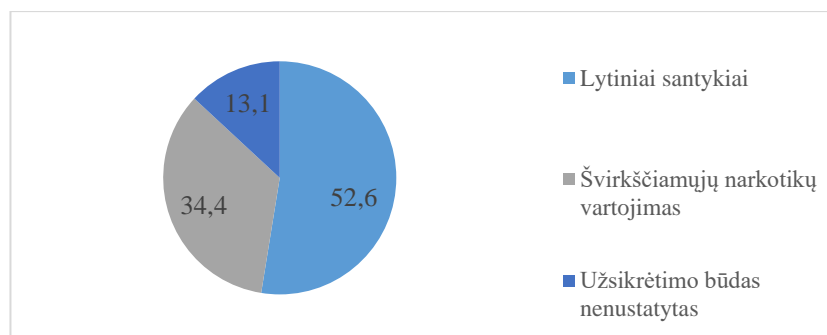
2 pav. Naujų ŽIV atvejų skaičiaus dinamika Lietuvoje (įskaitant laisvės atėmimo vietų įstaigose nustatytus atvejus) ir laisvės atėmimo vietų įstaigose 2013–2018 m.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenys.

2018 m. tik kiek daugiau nei trečdalis asmenų (34,4 proc.), kuriems ŽIV diagnozė buvo nustatyta pirmą kartą, užsikrėtė vartodami narkotikus švirkščiamuoju būdu. Dažniausias užsikrėtimo ŽIV infekcija būdas – lytiniai santykiai (žr. 3 pav.).

3 pav. Užsikrėtusiųjų ŽIV pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą (proc.) 2018 m.

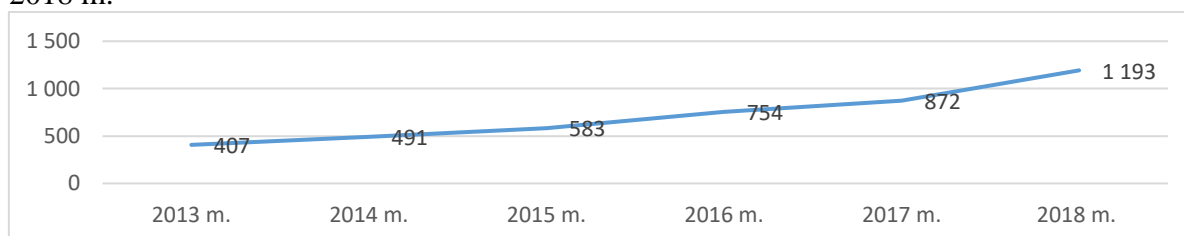

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenys.

Infekcijos plitimas tarp ŠNV rodo, kad Lietuvoje egzistuojančios narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo priemonės nėra pakankamos.

ŽIV gydymas. Iš viso 2018 metais antiretrovirusinė terapija Lietuvoje buvo skirta 1 193 ŽIV užsikrėtusiems asmenims, o tai sudaro apie 40 proc. visų registruotų susirgimų ŽIV Lietuvoje (žr. 4 pav.). Lietuvoje ŽIV infekcija diagnozuota 3 208 žmonėms. ULAC duomenimis, nors ŽIV gydymui reikalingus vaistus kompensuoja valstybė, tačiau maždaug 4 iš 10 ŽIV infekuotų asmenų, kuriems pernai diagnozuota ŽIV infekcija, nesikreipė į gydytojus dėl ŽIV gydymo.

4 pav. ŽIV užsikrėtusių asmenų, kuriems buvo taikoma antiretrovirusinė terapija, skaičius 2013–2018 m.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenys.

Daugiau informacijos rasite Departamento „Metinis pranešimas 2019“ skyriuje 3.3. *Užkrečiamųjų ligų, susijusių su narkotikų vartojimu, rodikliai ir jų prevencija (DRID)*

<http://ntakd.lrv.lt/lt/administracine-informacija/metiniai-pranesimai>